Paulus. Onbekend? Onbemind?
(3) Onze visioenen flarden licht

Lezing

Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schallende cimbaal. Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs om te worden verbrand – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.

De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

De liefde zal nooit vergaan. Profetieën zullen verdwijnen, klanktaal zal verstommen, kennis verloren gaan – want ons kennen schiet tekort en ons profeteren is beperkt. Wanneer het volmaakte komt zal wat beperkt is verdwijnen. Toen ik nog een kind was sprak ik als een kind, dacht ik als een kind, redeneerde ik als een kind. Nu ik volwassen ben heb ik al het kinderlijke achter me gelaten. Nu zien we nog maar een afspiegeling, een raadselachtig beeld, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben. Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

1 Kor 13 (NBV21)

Overweging

"Ruimte van liefde nodig mij uit om binnen te gaan." (uit 'Altijd Aanwezige' – LM 3)

"Dat wij niet slapen, daglichtbewoners, dat wij ons houden nuchter van liefde."

"Weten voorbij aan alle angst en schijn en liefde, liefde zal geen woord meer zijn." (uit 'Nu nog met halve woorden' – LB 933)

"Een nieuwe aarde in gerechtigheid waar brood en liefde is genoeg voor allen." (uit Wij zullen, Jood en Griek – LB 487)

En straks als slotlied: *"Ga tot de einden der aarde, tot het uiterste, daar zal liefde zijn, ga!"* (uit Ga, daar zal liefde zijn - LM 153)

We bezingen in deze cyclus verschillende keren de liefde. In de lezing hoorden we Paulus over de liefde. Deze woorden uit de brief aan de Korintiërs schreef Paulus niet enkel uit zichzelf. Hij componeerde het lied van de liefde in een concrete historische context. Dat was aan de ene kant zijn Joodse achtergrond. Paulus kende dus ook het Hooglied, het lied der liederen uit het Eerste Testament. Aan de andere kant is er zijn bewuste of onbewuste dialoog met de Griekse filosofie die de liefde beschrijft als een speciale macht, als een bron waaruit de mens put, als een kracht die de mens aandrijft. En laten we er ook aan denken dat Paulus dit schreef in een zeer speciale situatie van de gemeente in Korinte. Dat was een gemeente vol enthousiasme, maar ook een gemeente die van puur enthousiasme uiteen dreigde te

vallen. Enerzijds zijn de Korintiërs helemaal in de ban van alle geestesgaven die Paulus beschrijft in hoofdstuk 12: wijsheid, de kracht van het geloof, genezing van de zieken, profeteren, speken in tongen. Anderzijds gaan ze ook gewoon door op de oude vertrouwde voet, lees er de hele brief maar eens op na. Daartegenover stelt Paulus dit liefdesgedicht als eye-opener, toont hij de gemeente een andere te bewandelen weg: de weg van de liefde.

Wat voor gaven je ook hebt, zegt Paulus, zonder liefde ben je een lege huls. Hij zegt niet: zonder liefde is het wat minder, nee, hij zegt: dan is het niets, nada, noppes. Ook al geef je alles weg, als je dit doet zonder liefde: het zal je niet baten. Al ga je betogen voor het klimaat, al trek je de rode lijn voor Gaza, al stel je je zo dienstbaar op dat moeder Theresa er nog iets van had kunnen leren, zonder liefde stelt het niks voor. Niks…

In enkele kernzinnen beschrijft Paulus de liefde. Ik geef er telkens wat duiding bij.

De liefde is geduldig en vol goedheid.
De liefde heeft een groot en ruim hart. Daarmee kan je ook van mensen houden die je op het eerste zicht niet sympathiek vindt. Het uit zich in gedrag dat anderen goed doet en heling brengt. Je ziet het goede in mensen en laat dat ook naar boven komen. Maar ook voor jezelf is dit grote en ruime hart een geschenk. Je bent vrij en open, niet gefixeerd op het negatieve, het leven kan je binnenstromen.

De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid.
Wie de liefde in zich voelt, vergelijkt zich niet met anderen. Je bent bij jezelf aanwezig, bij je diepste wezen. Je bent tevreden met jezelf. Er is geen nood aan stoefen met jezelf. Je kan zonder bevestiging en erkenning. Je toont je zoals je bent.

De liefde is niet grof en niet zelfzuchtig.
Liefde maakt je mooi, je handelt niet onbeleefd of onfatsoenlijk. Je bent niet uit op eigen voordeel, niet voortdurend met jezelf bezig uit angst voor tekort. Als je vervuld bent van liefde, heb je genoeg, er is geen nood aan altijd nog meer.

De liefde laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan.
Liefde geeft je rust en kracht, warmte en helderheid. Als iemand je kwetst of als je je ergert aan iemand, geeft de liefde je de moed de ander hierover aan te spreken. Je ruimt misverstanden op. Door de liefde leef je in het heden. Je rekent iemand het kwade niet aan, je zet het hem niet betaald. Nee, liefde vernietigt het kwade.

De liefde verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid.
Je ontneemt niet iemands gevoel van eigenwaarde, je stelt een ander niet in het ongelijk. Je bent blij dat de ander tot zijn recht komt zoals hij werkelijk is. Vanuit liefde heb je geen leedvermaak om onrecht en kwetsuren, je bent blij met de waarheid.

De liefde verdraagt alles, gelooft alles, hoopt alles, in alles volhardt ze.
Als je vervuld bent van liefde kan je veel dragen zonder eraan ten onder te gaan. Liefde kan wat onaangenaam is herscheppen, je bent als het ware beschermd en geborgen. Je gelooft in mensen en juist daardoor richt je hen op en roep je het goede in hen tevoorschijn. Door het goede te benoemen wordt het werkelijk en waar. De hoop daarop zit inherent in de liefde en tot het zover is, blijft de liefde terzijde staan, wat er ook gebeurt. De liefde loopt niet weg van wat zwaar en moeilijk is, liefde geeft je kracht.

De liefde zal nooit vergaan.
Ze is niet alleen een charisma, een genadegave van God, maar ook een verschijningsvorm van het eeuwige in het tijdelijke. Daarom komt er aan de liefde nooit een einde, ze blijft bestaan, ook voorbij de dood.

De beschrijving van de liefde die Paulus ons geeft, is geen oplijsting van geboden en verboden, wel een overzicht van waartoe de liefde in staat is, liefde als een kracht die in ons werkzaam is. De liefde doet ons alles anders beleven. We kunnen dit niet zelf tot stand brengen, de liefde is een geschenk van God. Ze stelt ons in staat echt te leven, toont ons een levenswijze die ons leven een nieuwe dimensie geeft, die ons bezielt met de geest van Jezus en ons voor zijn manier van leven enthousiast maakt.

Na deze woorden van Paulus ben ik overtuigd dat jullie het allemaal met me eens zijn: de vooroordelen over Paulus zijn onterecht. Mits wat achtergrond en duiding, na wikken en wegen durf ik de cyclus rond Paulus af te ronden met een pleidooi te houden om Paulus te zien zoals hij echt is, zonder oordeel, zonder vooroordeel, om Paulus te zien vanuit de liefde die hij zo mooi voor ons beschrijft.

Paulus beëindigt zijn loflied op de liefde met deze woorden:
Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

Laten we dit nu ook samen uitzingen: “Geloof en hoop en liefde zullen blijven alle drie, maar de grootste is de liefde.” (LB 934) Bij dit lied is het overduidelijk, toch ook even vermelden dat de meeste liederen van deze cyclus Paulusgeïnspireerd zijn. Zoals Geert vorige week al zei, bevat ons liedboek daarbij een schat aan informatie. Kijk maar eens in het liedboek op p. 950…

Amen

Mieke Feijtraij
De Lier, Brugge, 12 oktober 2025